

NEFORMALIOJO SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO PROGRAMA

Bendroji darbų sauga statyboje

(programos pavadinimas)

2021-10-18

(programos parengimo data)

PROGRAMOS APRAŠAS	
1. Bendrosios nuostatos	
1.1. Programos aktualumas	<i>Statybų sektorius – viena iš svarbiausių veiklos sričių Lietuvoje. LR Statistikos Departamento duomenimis, šioje ekonominės veiklos srityje dirba apie 8 % šalies dirbančiųjų. Tačiau tai – labai pavojinga veiklos sritis. Valstybinės Darbo inspekcijos duomenimis tai – vieną iš tų sričių, kuriose darbuotojai dažniausiai patiria sunkias traumas ar net žūsta. Viena iš priežasčių – darbuotojų nežinojimas, kaip saugiai atlikti darbus. Daugelyje Europos šalių taikoma praktika, kad statybose gali dirbti asmenys, turintys pakankamai saugos žinių, pasiteisina. „Bendrosios darbų saugos statyboje“ programa užpildytų esamą spragą. Baigęs programą asmuo, gebės saugiai dirbti statybos objekte ir tinkamai įvertinti atliekamų darbų keliamas rizikas. Įgijęs šioje programoje numatomas kompetencijas, darbuotojas galėtų tinkamai vykdyti atsakingų asmenų pavestas užduotis, užtikrinančias saugą.</i>
1.2. Tikslas ir uždaviniai	<i>Programos tikslas – parengti asmenį, gebantį saugiai dirbti statybvietėje ir gebėti vykdyti jam pateiktas saugą užtikrinančias užduotis. Programos uždaviniai: - supažindinti su pavojingais ir kenksmingais rizikos veiksniais statybos objekte ir jų poveikiu darbuotojui; - supažindinti su teisiniu darbų statybvietėje reglamentavimu; - suteikti žinių apie darbuotojų apsaugojimą kolektyvinėmis saugos priemonėmis; - išmokyti tinkamai naudoti asmenines apsaugos priemones; - suteikti žinių apie naudojamų mechanizuotų įrankių keliamą pavojų ir būdus, kaip tų pavojų išvengti; - išmokyti tvarkyti krovinius rankomis; - supažindinti su darbuotojo veiksmais, kilus pavojui objekte; - suteikti žinių, kaip teikti pirmąją pagalbą nukentėjusiam; - suteikti žinių apie pavojus, kylančius atliekant „karštuosius darbus“; - išmokyti gesinti prasidėjusį gaisrą ar organizuoti jo gesinimą; - suteikti žinių apie pavojus, kylančius atliekant žemės darbus; - suteikti įgūdžių, kaip tinkamai apsisaugoti vykdant žemės darbus; - supažindinti su pavojais, kylančiais atliekant darbus uždaroje erdmėse; - išmokyti vertinti tokio pobūdžio pavojus ir taikyti apsisaugojimo būdus; - išmokyti tinkamai ir saugiai parengti statybvietę, kai reikalinga pjauti medžius ar genėti šakas; - išmokyti naudoti medžių pjovimo ir šakų genėjimo įrangą.</i>
1.3. Programos trukmė ir apimtis	<i>7,5 dienos, 60 kontaktinių val.</i>
1.4. Programos tikslinė (-ės) dalyvių grupė (grupės)	<i>Ne jaunesnis kaip 18 metų amžiaus; statybų sektoriaus darbuotojai ar siekiantys tapti statybų sektoriaus darbuotojais.</i>
1.5. Programos dalyvių skaičius	<i>10 asmenų.</i>
1.6. Minimalūs reikalavimai, norint mokytis pagal programą (jeigu nustatyta)	<i>Pagrindinis išsilavinimas.</i>
1.6. Programos anotacija	<i>Teoriniam mokymui skirta 40 kontaktinių valandų. Teorinio mokymo metu asmuo susipažins su rizikos veiksniais statybos objekte; sužinos, kaip teisiškai</i>

	<p>reglamentuojami šie darbai ir kokie keliami reikalavimai jiems atlikti; sužinos, kaip apsisaugoti naudojant kolektyvinės saugos priemones; išmoks naudotis asmeninės apsaugos priemonėmis; sužinos apie naudojamų mechanizuotų įrankių keliamą pavojų ir būdus, kaip tų pavojų išvengti; išmoks saugiai tvarkyti krovinius rankomis; susipažins su darbuotojo veiksmais kilus pavojui objekte; įgis žinių, kaip teikti pirmąją pagalbą nukentėjusiajam; sužinos apie pavojus, kylančius atliekant „karštuosius darbus“; išmoks gesinti prasidėjusį gaisrą ar organizuoti jo gesinimą; sužinos apie pavojus, kylančius atliekant žemės darbus; įgis žinių, kaip tinkamai apsisaugoti vykdant žemės darbus; susipažins su pavojais, kylančiais atliekant darbus uždarose ertmėse; išmoks vertinti tokio pobūdžio pavojus ir taikyti apsisaugojimo būdus; sužinos, kaip tinkamai ir saugiai parengti statybvieta, kai reikalinga pjauti medžius ar genėti šakas; išmoks naudoti medžių pjovimo ir šakų genėjimo įrangą.</p> <p>Praktiniam mokymui skiriama 20 kontaktinių valandų. Praktinio mokymo metu asmuo išmoks: tinkamai naudoti asmenines apsaugos priemones; naudotis pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis ir gesinti prasidedantį gaisrą; naudoti priemones, apsaugančias atliekant žemės darbus; naudoti priemones, saugančias dirbant uždarose ertmėse; įgis įgūdžių naudoti medžių ir šakų pjovimo įrangą.</p> <p>Baigus mokymus, teorinės žinios tikrinamos testo pagalba. Praktiniai gebėjimai įvertinami atlikus praktinę užduotį.</p>			
2. Programoje įgyjamos ar tobulinamos kompetencijos:				
Kompetencija(-os)		Kompetencijos(-jų) pasiekimą nurodantys mokymosi rezultatai		
1. Saugiai dirbti statybos objekte.		<p>1.1. Suprasti apie pavojingus ir kenksmingus rizikos veiksnius statybos objekte.</p> <p>1.2. Sužinoti, kokios priežastys lemia įvykius statybų sektoriuje.</p> <p>1.3. Susipažinti su norminiais, statybos darbus reglamentuojančiais dokumentais.</p> <p>1.4. Suvokti atsakomybę už darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus.</p> <p>1.5. Sužinoti, kaip darbuotojai turi būti apsaugomi kolektyvinėmis saugos priemonėmis.</p> <p>1.6. Suprasti, kaip asmeninės priemonės apsaugo darbuotojus bei kaip svarbu tinkamai jas naudoti.</p> <p>1.7. Išmokti tinkamai naudoti mechanizuotus įrankius.</p> <p>1.8. Išmokti saugiai tvarkyti krovinius rankomis.</p> <p>1.9. Sužinoti, kaip elgtis kilus pavojui darbo vietoje.</p> <p>1.10. Įgyti įgūdžių teikti pirmąją pagalbą nukentėjusiam.</p>		
2. Saugiai atlikti žemės kasimo darbus.		<p>2.1. Sužinoti apie pavojus atliekant žemės kasimo darbus.</p> <p>2.2. Susipažinti su saugą užtikrinančių priemonių naudojimu.</p> <p>2.3. Išmokti vertinti priemones, užtikrinančias atliekamų darbų saugumą.</p> <p>2.4. Sužinoti apie greta veikiančių mechanizmų keliamą pavojų ir būdus, leidžiančius jį mažinti.</p> <p>2.5. Sužinoti apie pavojingų zonų ženklumą.</p>		
3. Saugiai dirbti uždarose ertmėse.		<p>3.1. Suprasti uždaros ertmės sąvoką.</p> <p>3.2. Suprasti, kokie gali kilti pavojai atliekant darbus uždarose ertmėse.</p> <p>3.3. Išmokti įvertinti priemones, saugančias nuo kylančios rizikos.</p> <p>3.4. Išmokti naudoti asmenines apsaugos priemones.</p> <p>3.5. Įgyti įgūdžių gelbėti nukentėjusįjį.</p>		
4. Saugiai atlikti medžių pjovimą, šakų genėjimą.		<p>4.1. Suprasti apie pavojus pjaunant medžius ar genėjant šakas.</p> <p>4.2. Sužinoti, kokios priemonės užtikrina dirbančiojo saugą.</p> <p>4.3. Išmokti naudoti asmenines apsaugos priemones.</p> <p>4.4. Sužinoti saugius darbų atlikimo būdus.</p>		
5. Saugiai atlikti karštuosius darbus.		<p>5.1. Suprasti, kas yra karštieji darbai.</p> <p>5.2. Sužinoti, kokias pasekmes gali sukelti nesaugiai atliekami tokio pobūdžio darbai.</p> <p>5.3. Susipažinti su reikalavimais atliekant šiuos darbus.</p> <p>5.4. Įgyti įgūdžių gesinti pirminį gaisrą.</p>		
3. Programos turinys ir metodai				
Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Trumpas dėstomos temos aprašymas	Mokymo(si) metodai	Planuojamos įgyti / patobulinti kompetencijos

1.	<i>Bendrieji saugos užtikrinimo statybvietėje principai.</i>	<i>Pavojingi ir kenksmingi veiksniai statybvietėje. Dažniausios įvykių statybvietėse priežastys, jų prevencija. Statybos darbų reglamentavimas. Reikalavimai darbuotojų statybvietėse įrengimui. Atsakingi asmenys. Darbuotojų teisės ir pareigos. Atsakomybė už saugos reikalavimų nevykdymą. Darbuotojų apsauga kolektyvinėmis saugos priemonėmis. Asmeninės apsaugos priemonės, jų naudojimo tvarka. Mechanizuotų įrankių naudojimas. Saugos ir sveikatos reikalavimai tvarkant krovinius rankomis. Darbuotojų veiksmai pavojaus atvejais. Pirmos pagalbos suteikimas nukentėjusiam.</i>	<i>Paskaita, diskusijos.</i>	<i>Saugiai dirbti statybos objekte.</i>
2.	<i>Saugus žemės darbų atlikimas.</i>	<i>Pavojai ir rizikos veiksniai atliekant grunto kasimo, tvirtinimo ir kitus darbus iškasose ir pylimuose. Saugios darbo aplinkos užtikrinimas; šlaitų formavimas, tvirtinimas ir ramstymas. Saugus darbas greta veikiančių statybos mechanizmų. Transporto ir mechanizmų judėjimo šalia iškasų reikalavimai. Pavojingų zonų ženklavimas. Darbuotojo teisės, pareigos, atsakomybės užtikrinant savo ir kitų darbuotojų saugą ir sveikatą. Praktinio mokymo metu tobulinami ir įtvirtinami grunto kasimo, tvirtinimo įrangos montavimo bei bendravimo su mechanizmų operatoriais įgūdžiai.</i>	<i>Paskaita, diskusijos. Praktiniai darbai.</i>	<i>Saugiai atlikti žemės darbus.</i>
3.	<i>Saugus žemės darbų vykdymas uždaroje erdmėje.</i>	<i>Darbų, atliekamų šuliniuose, kolektoriuose, uždaroje talpyklose, uždaruose rezervuaruose ir kitose inžinerinių statinių ar pastatų uždaroje požeminėje ir antžeminėje erdmėje (talpose) keliami pavojai ir rizikos veiksniai. Galimas poveikis darbuotojo gyvybei ar sveikatai. Šių pavojų vertinimui taikomos priemonės ir naudojama įranga. Saugaus darbo organizavimo priemonės, naudojamos asmeninės ir</i>	<i>Paskaita, diskusijos. Praktiniai darbai.</i>	<i>Saugiai dirbti uždaroje erdmėje.</i>

		<i>kolektyvinės apsaugos priemonės. Pavojingų zonų ženklavimas. Nukentėjusiojo gelbėjimas. Praktinio mokymo (įgūdžių tobulinimo) metu, kuris vykdomas realiose arba sumodeliuotose darbo vietose šuliniuose ir kituose požeminiuose statiniuose, tobulinami šių darbų atlikimo, saugos užtikrinimo įgūdžiai.</i>		
4.	<i>Saugus medžių pjovimo ir šakų genėjimo darbų atlikimas.</i>	<i>Pavojai, kylantys atliekant medžių pjovimą, šakų genėjimą. Saugų darbą pjaunant medžius, krūmus ir šakas, juos paruošiant ir šalinat iš statyb vietės užtikrinančios rekomendacijos. Pjovimo ir kitų įrankių bei įrenginių saugus naudojimas. Darbų organizavimas, apsaugos zonų nustatymas, asmeninės apsaugos priemonės. Praktinis mokymas (įgūdžių tobulinimas) vykdomas realiose arba sumodeliuotose darbo vietose, jo metu įtvirtinami ir tobulinami saugaus medžių ir šakų pjovimo ir šalinimo, saugos priemonių naudojimo įgūdžiai.</i>	<i>Paskaita, diskusijos. Praktiniai darbai.</i>	<i>Saugiai atlikti medžių pjovimą, šakų genėjimą.</i>
5.	<i>Karštieji darbai.</i>	<i>Teoriniai mokymai (žinios) apima gaisro riziką, dujų ir elektros suvirinimo metu, darbų naudojant dujų degiklį metu, terminio pjovimo, šlifavimo ir kitų panašių darbų, kurie sukelia kibirkštis arba naudoja atvirą ugnį, ar kitą šilumos šaltinį, metu. Praktinio mokymo metu įtvirtinami ir tobulinami gaisro rizikos vengimo ir mažinimo, pirminio gaisro gesinimo priemonių naudojimo įgūdžiai.</i>	<i>Paskaita, diskusijos. Praktiniai darbai.</i>	<i>Saugiai atlikti karštuosius darbus.</i>

4. Programos planas

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Skiriama valandų		
		Iš viso	Teoriniam mokymui	Praktiniam mokymui
1.	Bendrieji saugos užtikrinimo statyb vietėje principai.	16	16	-
2.	Saugus žemės darbų atlikimas.	12	6	6
3.	Saugus darbų vykdymas uždaroje erdmėje.	16	8	8
4.	Saugus medžių pjovimo ir šakų genėjimo darbų atlikimas.	4	2	2
5.	Karštieji darbai.	8	6	2
6.	Baigiamasis vertinimas.	4	2	2

Iš viso		60	40	20
5. Įgytos/patobulintos kompetencijos atitiktis atitinkamame profesiniame standarte nustatytai (-oms) atitinkamos kvalifikacijos kompetencijai (-oms) (jei atitinkamas profesinis standartas yra patvirtintas)		<i>Statybos sektoriaus profesinis standartas; visos kvalifikacijos numato kompetencijas - asmeninės apsaugos priemonės, darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos reikalavimai.</i>		
6. Pasirengimas vykdyti neformalųjį suaugusiųjų švietimą, mokymui reikalingos priemonės				
6.1. Reikalavimai, keliami mokytojams (dėstytojams) (nurodyti, jei taikoma):				
1.	Išsilavinimas	<i>Aukštasis ar jam prilygintas išsilavinimas</i>		
2.	Darbo patirtis	<i>Turėti darbuotojų saugos ir sveikatos srityje ar vadovavimo statyboje 3 metų darbo patirtį.</i>		
3.	Kita	<i>Mokymus gali vesti mokytojas, turintis Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-774 „Dėl Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo“, nustatytą išsilavinimą ir kvalifikaciją.</i>		
6.2. Detalus mokymui reikalingų materialinių ir metodinių išteklių, atitinkančių numatomą mokyti dalyvių skaičių bei programos tikslus ir uždavinius, aprašymas.				
Eil. Nr.	Mokymui reikalingi materialiniai ir metodiniai ištekliai, naudojami mokymo procese (nurodyti, jei taikoma)			
1.	Mokymo patalpų aprūpinimo aprašymas	<i>Teorinio mokymo patalpa turi būti aprūpinta stalais ir kėdėmis bei vaizdo demonstravimo įranga. Praktinio mokymo vieta – vieta įmonės objekte ar praktinio mokymo bazė, kurioje sumodeliuota atitinkama praktinė vieta .</i>		
2.	Įranga	<i>Kokybiškam praktiniam mokymui užtikrinti turi būti asmeninių ar kolektyvinių saugos priemonių komplektai; dirbančiajam žemės darbus, dirbančiajam uždaroje erdmėje. Darbuotojui, atliekančiam medžių, šakų pjovimo darbus reikalinga pjovimo įranga, asmeninės apsaugos priemonės. Karštųjų darbų mokymams reikalingos pirminės gaisro gesinimo priemonės; gesintuvai, nedegus audeklas.</i>		
3.	Literatūra	<i>Teorinio mokymo metu naudojama: paskaitų konspektai, skaidrės, demonstracinė medžiaga, įmonių techninė dokumentacija, instrukcijos, technologinių procesų aprašymai.</i>		
4.	Kitos priemonės	<i>Netaikoma.</i>		
6.3. Teorinio ir praktinio mokymo organizavimo vietos (-ų) adresas (-ai)		<i>Jeruzalės g. 53, Vilnius.</i>		

Programos rengėjas

Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras

Programa parengta įgyvendinant projektą „Suaugusiųjų švietimo sistemos plėtra suteikiant besimokantiems asmenims bendrąsias ir pagrindines kompetencijas“ Nr. 09.4.2-ESFA-V-715-01-0002.